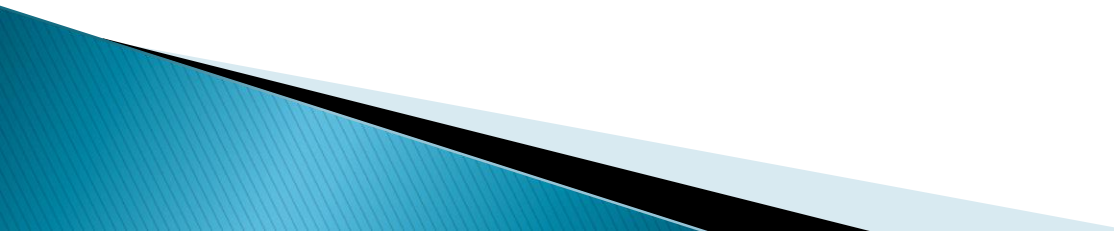

Lähisuhtevägivalla käsitlemine süsteemses pereteraapias

Siiri Tõniste
Kliiniline psühholoog-psühhoterapeut
Eesti Pereteraapia Ühing

Perekond kui süsteem

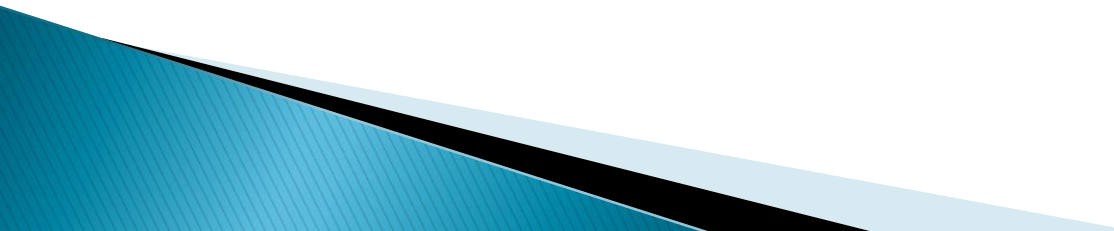
- ▶ Perekond on teatud omadustega süsteem, mis on enamat kui oma osade omaduste summa.
 - ▶ Pereliikmed on omavahel seotud ja mõjutavad üksteist eelkõige emotsionaalsete protsesside kaudu.
 - ▶ Kui muutub ühe pereliikme käitumine, ei saa jääda muutumata ka teiste oma.
 - ▶ Samas püüab iga peresüsteem säilitada tasakaalu ning muutusele seistakse enamasti vastu.
-

Sekkumismeetodid perevägivalla puhul

- ▶ Varjupaigad naistele ja lastele, s.h. terapeutilised sekkumised
- ▶ Grupiteraapia meestele, eelkõige süüdimõistmise korral
- ▶ Pere- ja paariteraapia ???
- ▶ Perevägivallal on mitmeid erinevaid avaldusvorme, seega on ebatõenäoline, et üks sekkumismeetod osutub maksimaalselt efektiivseks.

Jan Cooper, MSc
Arlene Vetere, PhD

„Domestic Violence and Family Safety“
A systemic approach to working with violence in
families
2005, Whurr Publishers Ltd

Miks pere (paari) teraapia?

- ▶ Muutused käitumismustrites s.h. vägivaldse reageerimise lõppemine ning uute võimaluste leidmine erimeelsustega toimetulemiseks;
- ▶ muutused uskumustes, mis puudutavad teise inimese mõtete, tegude ja reageeringute kontrollimise võimalikkust;
- ▶ muutused paarisuhte emotsionaalsetes mustrites s.h. vähem pinget, enam usaldust, avatum kommunikatsioon;
- ▶ muutused perevälistes suhetes, suureneb võime teha koostööd teistega.

Võtmeküsimused peresekkumise puhul

- ▶ **Riski hindamine** nii teraapia planeerimise kui läbiviimise käigus
- ▶ **Vastutus**
- ▶ **Koostöö**

- ▶ **Töötatakse partneritega individuaalselt ja koos. Lapsi kaasatakse vajadusel alles siis kui vanemad on valmis võtma vastutust oma käitumise eest.**

Risk

Hindamisfaas vähemalt 6 seanssi enne kohtule hinnangu andmist ja pereseansside planeerimist.

Teraapia alustamisel sõlmitakse „ei-vägivallale“ leping ning koostatakse „safety plan“ tagamaks pere turvalisust.

„Stabiilne kolmas“ ehk pere suunanud institutsioon (kohus, sotsiaalosakond, kriminaalhooldus ...)

Konfidentsiaalsusenõude kõrvalejätmine.

Vastutus

Teraapia eesmärgiks:

- ▶ vägivallatseja võtaks vastutuse oma käitumise eest
- ▶ vägivaldne käitumine saaks seletuse

Võtmeküsimuseks on tasakaalu hoidmine nii, et seletus vägivaldsele käitumisele ei vähendaks ega eitaks vägivallatseja kavatsust ega tegusid.

Teraapiat ei saa alustada kui vägivallatseja ei võta mingit vastutust oma käitumise eest.

Iga pere on väärtuslik!

